

Milé kolegyně, milí kolegové,

při pohledu z okna lze jen stěží uvěřit, že o víkendu definitivně skončilo léto a začal podzim. Slunečné dny nás tak stále ještě nabíjejí dobrou náladou a energií, se kterou jsme vám připravili první podzimní vydání newsletteru plné informací z bankovního prostředí.

V polovině září schválila vláda návrh novely zákona o občanských průkazech a insolvenčním rejstříku. Ta již nepředepisuje pevný termín náhrady rodných čísel za neveřejné identifikátory občana. Banky tuto změnu vítají, neboť v ČBA vnímáme, že zavedení systému založeného na využívání bezvýznamových identifikátorů by bylo v současné době velmi komplikované a drahé zároveň. A to pro všechny subjekty, kterých by se tato změna dotkla.

Další dobrá zpráva přichází z hypotečního trhu. Podle dat ČBA Hypomonitoru jsme v srpnu zaznamenali nejvyšší hodnotu poskytnutých hypoték od června minulého roku, což znamená, že trh s bydlením opět mírně ožívá.

A protože dobrých zpráv není nikdy dost, máme pro vás další. Pro velký úspěch jsme se rozhodli zopakovat náš seminář Liquidity Management.

Další termín semináře je již naplánován na listopad, takže pokud jste zářijový nestihli, neváhejte se přihlásit. Místa opět rychle mizí. A konečně – v kontextu našich neustávajících snah o zvýšení kybernetické bezpečnosti – jsme rádi, že jsme mohli naši kampaň #nePINdej! prezentovat na Týdnu hrdinů, kdy jsme kybertest předvedli stovkám návštěvníků. Speciální program jsme měli pro studenty středních škol a v sobotu naše stanoviště navštívily rodiny s dětmi. Na závěr mi dovoluete touto cestou poděkovat za spolupráci Dagmar Linder, která odchází z vedení české pobočky Deutsche Bank. Do další životní etapy jí přeji hodně štěstí.

Monika Zahálková

Výkonná ředitelka ČBA

Aktuálně

Rodná čísla zůstanou zachována, prokazovat totožnost při fyzickém kontaktu bude možné i digitálně

V polovině září schválila vláda návrh novely zákona o občanských průkazech a insolvenčním rejstříku, který předložilo Ministerstvo vnitra a Ministerstvo práce a sociálních věcí. Tímto byla stvrzena dohoda místopředsedy vlády Ivana Bartoše se soukromým sektorem vyhodnotit projekt utlumování rodných čísel včetně jeho náhrady za neveřejné identifikátory občana. Novela zákona o občanských průkazech již proto nepředepisuje pevný termín pro tuto změnu, což bude nyní předmětem diskuse v parlamentu.

Původním, třináct let starým záměrem bylo postupně nahradit rodná čísla jinými, tzv. neveřejnými směrovými identifikátory v souladu se zákonem o základních registrech. Argumenty pro tuto změnu vycházely v té době zejména z ochrany osobních údajů občanů ČR a prevence jejich zneužití. Nicméně nový návrh zdůrazňuje, že rodná čísla zůstávají nezastupitelným identifikátorem nejen pro veřejné orgány, ale také pro soukromoprávní vztahy.

Podle návrhu zákona by přechod na jiné neveřejné směrové identifikátory vyžadoval značné investice do existujících informačních systémů soukromých subjektů a státních agend. Vicepremiér pro digitalizaci Ivan Bartoš proto již v červnu argumentoval, že pevný termín pro ukončení zápisu rodných čísel nemá opodstatnění, zejména vzhledem k rychlému pokroku v oblasti digitální identifikace. Toto rozhodnutí je také v souladu s chystanou unijní regulací.

V dalším kroku směrem k digitalizaci schválila vláda také návrh novely zákona o právu na digitální služby, tzv. zákon o eDokladech. Tento návrh umožní občanům prokazovat se digitálním opisem dokladu namísto fyzických průkazů v osobním kontaktu s úřady. Nicméně digitální stejnopisy fyzické průkazy nenahrazují a nebudou použitelné mimo území ČR.

Pro prokazování totožnosti bude vyžadována instalace speciální mobilní aplikace, kterou připraví Digitální informační agentura (DIA). Tato aplikace umožní občanům si elektronicky požádat o vyhotovení digitálního opisu svého dokladu prostřednictvím Portálu občana, přičemž svou totožnost v této žádosti prokážou bankovním identifikátorem nebo jiným elektronickým ověřením.

Digitální stejnopis bude mít stejné právní účinky jako fyzický průkaz.

Zákon má nabýt účinnosti od 1. ledna 2024, digitální verze průkazů budou postupně přijímány různými úřady a institucemi. Pro mezinárodní cesty bude

nicméně stále nutný standardní občanský průkaz.

Obě schválené změny představují další krok směrem k modernizaci a digitalizaci veřejného sektoru, ačkoliv budou vyžadovat investice do technologií a změnu postupů nejenom v rámci státní správy. Vláda věří, že tyto kroky povedou ke zvýšení efektivity a bezpečnosti veřejných služeb.

Z trhu

Zisk bank v 1. pololetí vzrostl o 1,1 miliardy na 55,7 miliardy Kč

Podle údajů České národní banky (ČNB) zaznamenaly české banky a spořitelny v prvním pololetí letošního roku meziroční nárůst čistého zisku o 1,1 miliardy Kč, čímž dosáhly hodnoty 55,7 miliardy korun. Celková aktiva bank dosáhla ke konci

června 9,982 bilionu korun, což představuje nárůst o 1,076 bilionu oproti konci roku 2022. Šest největších bank v zemi však zaznamenalo snížení svého zisku na 37,1 miliardy Kč ve srovnání s 39,6 miliardami korun v minulém roce, což analytici přičítají poklesu čistých úrokových výnosů. Tuto šestici nyní postihuje takzvaná „windfall tax“, daňová sazba 60 % na nadměrný zisk, která má pomoci vládě pokrýt mimořádné náklady spojené s regulací cen energií.

Milostivé léto u odvodů využilo 175 000 subjektů

Milostivé léto přineslo úlevu téměř 143 000 živnostníkům a více než 32 000 zaměstnavatelům, kteří tak mohli využít odpuštění penále v celkové hodnotě téměř 1,3 miliardy Kč při splacení svých dluhů na pojistném. Zatímco OSVČ splatily dluhy v hodnotě 630 milionů Kč, u firem se částka vyčísluje. Podle České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) se doba neplacení odvodů živnostníkům nezapočítává do nároku na penzi. Důchod pak nemusejí dostat. Srovnání dluhu na sociálních odvodech bez penále umožňuje třetí kolo milostivého léta od začátku července do konce listopadu. Dá se využít na dlužné pojistné, které se mělo zaplatit do začátku loňského října. Akce se nevztahuje na případy, kdy odvody, penále a exekuční náklady vymáhá soudní exekutor. Do milostivého léta se mohou dlužníci přihlásit jen přes ePortál ČSSZ.

ČNB: Firemní úvěry letos v červenci na nejnižší úrovni od roku 2014

Do konce července letošního roku dosáhl objem nově poskytnutých firemních úvěrů hodnoty 402 miliard Kč, což je pokles o 21 % ve srovnání s předešlým rokem. Je to také nejnižší hodnota od roku 2014, jak uvádějí data České národní banky. Firmy také v reakci na vyšší úrokové sazby v posledních letech více inklinují k úvěrům v eurech. Tyto eurové úvěry nyní tvoří téměř polovinu všech poskytnutých úvěrů.

Evropské orgány dohledu varují před křehkými hospodářskými vyhlídkami

Tři evropské orgány dohledu (EBA, EIOPA a ESMA – ESA) nedávno vydaly alarmující zprávu týkající se rizik ve finančním systému EU. Upozorňují na narůstající ekonomickou nejistotu a vyzývají všechny účastníky finančního trhu k obezřetnosti. Poslední roky přinesly řadu nepříznivých událostí, tj. ruskou agresi proti Ukrajině, energetickou krizi a otřesy ve středně velkých bankách v USA v březnu 2023, se kterými se většina finančních institucí dobře vyrovnala. Evropská ekonomika nicméně nadále zažívá období zvýšené nejistoty, které představuje podstatná rizika pro finanční stabilitu, jež vyžadují ostražitost všech účastníků finančního trhu. Hospodářský výhled zůstává křehký, v neposlední řadě v souvislosti s přetrvávajícími zvýšenými geopolitickými riziky, vysokou inflací a nejistým makrofinančním výhledem.

Komentáře

Úroky hypoték se pohybují pod 5,8 %

Podle posledních dat z ČBA Hypomonitoru klesla v srpnu 2023 průměrná hypoteční úroková sazba mírně pod hranici 5,8 %. V tomto měsíci banky a stavební spořitelny poskytly hypoteční úvěry v hodnotě 14 mld. Kč, což znamená meziměsíční nárůst o čtvrtinu. Je to nejvyšší hodnota od června minulého roku. Ačkoli je srpen obvykle pro

Ceny v zemědělství výrazně klesají

Ceny výrobců vyzněly v srpnu smíšeně. Zatímco ceny zemědělských výrobců meziměsíčně dále citelně klesaly, a to jak u živočišné, tak rostlinné výroby, ceny průmyslových výrobců vzrostly nad očekávání trhu. Meziměsíční růst byl tažen zejména růstem cen rafinovaných ropných produktů, což souvisí s růstem cen ropy na

hypoteční trh aktivnější než červenec, letošní nárůst přesáhl běžnou sezonnost. Z meziročního pohledu vzrostl objem hypoték poskytnutých v srpnu o 40 %, což je první takový meziroční nárůst od konce roku 2021. Tato čísla však musíme brát s rezervou, protože se srovnávají s nízkými hodnotami z minulého roku. I přes pokračující mírné oživení hypotečního trhu zůstávají jeho hodnoty v porovnání s minulými lety utlumené.

Jakub Seidler,
hlavní
ekonom ČBA

[více zde >>>](#)

světových trzích. Ceny potravinářské výroby poklesly o 0,8 %, tj. nejvíce od konce minulého roku, což je pozitivní zpráva z pohledu dalšího vývoje cen potravin pro domácnosti. Ceny služeb pro podniky vzrostly o 0,6 %, zejména růstem cen za reklamní služby a cen za právní a účetní služby. Ceny služeb tak opět přinášejí mírná rizika, že se může růst cen začít přesouvat do těchto cenových okruhů, což naznačovala i data ze začátku roku.

Jakub Seidler,
hlavní
ekonom ČBA

[více zde >>>](#)

K odběrům komentářů Jakuba Seidlera, hlavního ekonoma ČBA, se můžete přihlásit [zde](#).

Z legislativy

Nová pravidla pro správce nesplácených úvěrů: povolení od ČNB bude zřejmě nutností

Správci nesplácených úvěrů čelí zpřísnění pravidel. [Nový návrh zákona](#) o trhu s nevýkonnými úvěry, projednávaný v úvodním čtení v polovině září ve Sněmovně, bude od těchto obchodníků nově vyžadovat získání licence od České národní banky (ČNB) a splnění nových podmínek. Tato změna pramení z evropské směrnice a Česko se ji snaží včas přijmout, aby uniklo možným evropským sankcím. Do nynějšíka bylo pro obchod s nesplácenými úvěry nutné mít pouze živnostenské oprávnění a hlavním regulačním nástrojem byl občanský zákoník. Avšak nově navržený zákon mění tuto praxi a zavádí přísnější regulaci.

Nevýkonné úvěry, jak jsou často označovány, zahrnují jak nesplácené úvěry, tak úvěry, kde hrozí potíže se splácením. Správci takových úvěrů budou muset v budoucnu splnit náročnější podmínky. Důvěryhodnost, transparentní původ financí a požadavky na řízení úvěrů stanovené zákonem budou pro získání licence klíčovými kritérii. Česká národní banka bude mít také hlavní slovo v dohledu nad správci úvěrů i obchodníky s nimi, což zaručuje vyšší míru ochrany pro spotřebitele a průhlednost trhu.

ČBA EDUCA

Úspěšný seminář Liquidity management bude mít reprízu

V úterý 19. září proběhl vysoce očekávaný seminář na téma liquidity management, kde hlavními řečníky byli Václav Novotný z Advanced Risk Management a experti z ČNB. Účastníci chválili zejména ucelený pohled na rizika likvidity, praktické příklady z let 1997 až 2023 a insighity od regulátorů z ČNB. Kvůli velkému zájmu naplánovali pořadatelé další termín na 21. listopadu. Rezervace a podrobnosti na [webu](#).

#nePINdej! na Dni hrdinů

Minulý týden proběhla na pražském výstavišti akce pro střední školy a o víkendu i pro širokou veřejnost s názvem Den hrdinů. Česká bankovní asociace byla poprvé u toho se svojí kampaní #nePINdej! Studenti středních škol si vyposlechli krátkou prezentaci o hrozbách v kyberprostoru a pak si vyzkoušeli interaktivní kyberhru. Veřejnost měla možnost si na místě vyzkoušet zkrácenou verzi kybertestu. Stánek navštívily stovky lidí.

LIQUIDITY MANAGEMENT

- Scénáře pro řízení rizika likvidity
- Zpřístupnění informací o likviditě
- Přístup ČNB v oblasti dohledu řízení rizika likvidity a financování
- Prostor pro diskusi a networking

21. listopadu 2023
9.00-17.00, ČBA

REGISTRUJTE SE
WWW.CBAEDUCAPLUS.CZ

